

Sl. c. k. ministerstvo poljedelstva je pa o tem predmetu imelo meseca januarija 1883. l. tudi enketno posvetovanje in centralni odbor meni, da je treba počakati vspeha tega posvetovanja.

ad d). Ta predlog je uže rešen sam v sebi, ker ima še vedno veljavo ukrep občnega zbora 7. dne maja meseca 1856. l., po katerem so učitelji ljudskih šol, ako pristopijo družbi, oproščeni letnega doneska.

Zarad kmetijske šole omenja gosp. poročevalec, da v tej zadevi odločujeta sl. vlada in sl. deželni zbor.

K tej točki oglasi se odbornik dr. Poklukar in omenja, da je vprašanje o napravi kmetijske šole posebno gospodarski odsek deželnega zbora v zadnjem svojem zasedanju obravnaval obširno. O potrebi take šole bilo bi odveč zgubljati še besedico, ker je vsestransko priznana in ker bi se s tem vstreglo splošnji gorki želji kmetovalcev kranjskih, katero je pokojni dr. Bleiweis pred več leti tako gorko zagovarjal, in katero je ponovil poslanec Detela s tem, da je pred dvema leti stavil blizo enak predlog. V deželnem zboru in v njegovem gospodarskem odseku priznala se je od vseh strani potreba kmetijske šole, katera se mora vsikakor osnovati brez zamude.

S popolnim priznanjem važnosti obstoječe vino- in sadjerejske šole na Slapu treba bode poduk v kmetijstvu tako vrediti, da se napravi v Ljubljani, središči dežele, kmetijska šola brez posebno velikih stroškov, Dolenjska pa dobí svojo vinorejsko šolo.

Na to se oglasi družbenik gosp. Zelen iz Senožeč trdeč, da se mora napraviti kmetijska šola na Notranjskem, ker Ljubljana ima za-se in svojo okolico več viših šol, Gorenjska ima nižo gimnazijo, Dolenjska ima višo in nižo gimnazijo, Notranjska pa edino le slapško šolo, katera pa, akoravno pod izvrstnim vodstvom, ne zadostuje kmetijskim potrebam.

Na to odgovori dr. Poklukar, da s svojimi opazkami ni hotel provzročiti obširnega razgovora glede vprašanja kmetijske šole, temveč samo poročati dotične dogodbe.

Ako bo vsak del dežele za-se zahteval kmetijsko šolo, se bode težko doseglo, kar gotovo vsi želimo, zato se bode gotovo vsem krajem dežele najbolj vstreglo, ako se šola ustanovi v Ljubljani, v središču dežele. — Naprava omenjene šole gotovo je zelo važno vprašanje, toda končno določitev o tem ima slavna vlada in pa deželni zbor, ker bodeta ta dva imela tudi skrbeti za potrebne stroške.

Poročevalec gosp. Robič omenja končno še k temu vprašanju, da mora kmetijska šola tudi zato biti v Ljubljani, da se poduka morejo vdeležiti učiteljski pripravniki, ker vse drugo prizadevanje za povzdigo kmetijstva bo tako dolgo brez vspeha, dokler učitelji na ljudskih šolah sami ne bodo dosti podučeni, da morejo temelj kmetijskega poduka pokladati uže v ljudski šoli.

Gosp. Ogulin iz Novega mesta omenja, da prosi Dolenjska uže dvanajst let, pa do zdaj brez vspeha, za napravo sadje- in vinorejske šole za Dolenjsko. Dolenjska more si le tedaj pomagati, ako prideluje dobra vina. V prejšnjih časih slovela so dolenjska „Marvina“, in kupčija z vinom je cvetela, dandanes zgubilo se je dobro ime dolenjskih vin, in vinske kupčije uže skoraj ni. Zato se govornik popolnem strinja z mislimi odbornika dr. Poklukarja in pričakuje, da deželni zbor in odbor, katera dobro poznata potrebe Dolenjske, kmalu pomagata zapuščeni Dolenjski, in zato tudi ne bode ponavljal znanih opravičenih pritožb.

Vodja slapške šole gosp. R. Dolenc izreka svoje začudenje, da na ljubljanski učiteljski pripravnici še zmiraj ni nameščen strokovnjak za podučevanje v kme-

tijstvu. V Kapodistriji imajo takega strokovnjaka učitelja uže nekaj let, želel bi o tej zadevi pojasnila.

Tajnikov namestnik g. Brus opomni, da je glavni odbor kmetijske družbe uže l. 1876. prosil, naj se za učitelja v kmetijstvu na tukajšnji pripravnici namesti strokovnjak. Dve leti kasneje vložila se je v temeljena prošnja potom deželnega šolskega sveta. Ko je došlo vprašanje zarad naprave šolskih drevesnic, ponovila se je zopet ona prošnja z dostavkom, da naj se v državni proračun za leto 1884. sprejme dotičen kredit, pa ta prošnja tudi še ni rešena.

Zbor vzel je na znanje ta pojasnila in pa ona dr. Poklukarja zarad kmetijske šole.

Poročevalec L. Robič poroča dalje o zadevah nameravane deželne postave za pogozdovanje Krasa. Slavna c. k. deželna vlada je s pisanjem od 30. novembra leta 1882. zahtevala muenje c. kr. kmetijske družbe o tem, ali in v koliko bi ugajala postava veljavna za okolico tržaško z ozirom na posebne gospodarske razmere prebivalstva kranjskega Krasa, ali pa, katerih prememb one postave bi bilo treba, in končno: ali bi taka postava takim, da bi imeli posestniki našega Krasa tudi deloma pripomoči k dotičnim stroškom, mogla opravičiti nado na zadovolilen vspeh.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske izkušnje.

Dobro znamenje, ali je krava breja ali ne.

Pri junicah, katere še niso storile, namolze se one tekočine, ki jo imajo v vimenu, nekoliko kapljic na dlàn, ter se jo s prstom preiskuje. Če je ta tekočina vlečljiva, smolnata in lepljiva, sme se za gotovo sklepati, da je junica breja; če pa je, kakor voda, brez vlečljivosti, potem mora se nasprotno trditi. — Pri kravah pusti se frišno, namolženo mleko v kozarec frišne, mrzle vode padati. Če se kaplje hitro in popolnem topé, je znamenje, da je krava breja; ako se pa kaplje v vodi raztopé in vodo megleno napravijo, je to nasprotno znamenje.

Spomini

na veliko slavjansko romanje v Rim leta 1881.

Spisuje Jos. Levičnik.

(Dalje.)

Kaj pa se je zgodilo s sveto hišico? Čujmo! 10. decembra 1294. l. prenesli so jo angelji čez Jadransko morje na Italijansko v pokrajino Jakinsko, in ondi postavili jo v neki lovorovi gozd. (V italijanščini zove se lovorov gozd „Lauretum“, odtod tedaj ime Loretto.) Zgodila se je ta dogodba ponoči. Pastirji iz bližnjega mesteca Rekanati zapazili so prvi hišico, katero je obdajal prelep blišč. Ogledali so si čudovito zgradbo od zunaj in znotraj, potem pa hiteli z naznanilom v mesto. Sprvega meščani pripovedovanju pastirjev niso hoteli verjeti; posamesne je vendar gnala radovednost ven v gozd. Našli so vresničeno, kar so jim naznanjevali pastirji, in zdaj pričelo se je splošno obiskovanje hišice. Tudi bolniki plazili so se sami ven, ali pa dali se tje prenest. Njihovo zaupanje ni bilo osramoteno; najsvetejša Devica uslišala je njih prošnje, in po samotnem gozdu odmevale so kmalu zahvalnice čudovito ozdravljenih.